

کاندو

KANDO

www.ketab.ir

نویسنده : محمد فغانی

با همکاری:

دکتر قربانعلی جعفری

سرشناسه	: فغانی، محمد، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: کاندو = Kando / نویسنده محمد فغانی؛ با همکاری قربانعلی جعفری.
مشخصات نشر	: گرگان: انتشارات نوروزی، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	: ۱۸۴ ص: مصور (رنگی).
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۲۸۰۳-۵
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: کنداب (روستا) (Kond Ab Iran)
موضوع	: روستاها -- ایران -- گلستان Villages -- Iran -- Golestan
موضوع	: کنداب (روستا) -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی Kond Ab (Iran) -- Social life and customs
شناسه افزوده	: جعفری، قربانعلی، ۱۳۵۱ -
رده بندی کنگره	: ۲۱۱۵DSR
رده بندی دیویی	: ۲۲۳۴/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۱۹۳۵۹۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: (ف)

کاندو (KANDO)

نویسنده : محمد فغانی

با همکاری: دکتر قربانعلی جعفری

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

مشخصات ظاهری: ۱۸۴ ص

قطع: وزیری

شمارگان: ۵۰۰

تایپ: محمد مخدومی ارضتی *

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۲-۲۸۰۳-۵

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ تومان

چاپ و نشر: نوروزی-۱۷۳۲۲۴۲۲۵۸

حق چاپ برای نویسنده محفوظ می باشد.

گلستان، گرگان، خیابان شهید بهشتی، پاساژ رضا، کدپستی ۴۹۱۶۶۵۷۳۷۶

Instagram: entesharatnorouzi

Website: www.entesharate-norouzi.com

Phone: ۰۱۷-۳۲۲۴۲۲۵۸-۰۹۱۱۳۷۱۹۱۱۵

Email: entesharate.norouzi@Gmail.com

پیشگفتار

می دانیم؛ توجه به فرهنگ و تاریخچه تمدن هر ملتی برای ملت‌ها از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد و نشان دهنده هویت آن ملت است. تجربه نشان داده است که بشریت به همان اندازه که نگران آینده خویش می باشد به گذشته خویش نیز دلبستگی دارد و چه بسا تجربه و اندوخته گذشته و عبرت های تاریخی آن چراغی فراروی آیندگان می باشد.

تاریخ هر قومی شناسنامه و هویت آن قوم است. لذا دانستن تاریخ از بایسته های ملت هاست. بدون تردید اعتبار هر قوم و طایفه ای وابستگی مستقیم با فرهنگ آن قوم دارد. از اینرو تمدنها که امری اکتسابی می باشند در صورتی که بر پایه فرهنگها استوار نباشد بی ارزش و متزلزل خواهد بود. همانگونه که در داستانهای تاریخی قرآنی بعضی از آنها در اوج قدرت به انحطاط کشیده شده و نابود گشته اند.

بنابراین هیچ قومی بدون فرهنگ نمی تواند زندگی کند و اگر ملتی به فرهنگ خویش بی اعتنا باشد ناگزیر به پذیرش فرهنگ بیگانه خواهد شد. چه بسا که امروزه خودباختگی فرهنگی را می توان در جای جای این کره خاکی در بین اقوام مشاهده کرد که عموماً منجر به تغییر ارزشها گردیده است و نهایتاً نیز منجر به گسست تاریخی و فرهنگی می گردد کتاب حاضر اثر مولف دوست داشتنی و اهل فضل و هنر جناب آقای فغانی نیز از نوع معرفی فرهنگ و هنر تمدن اقوام هزار جریب است که روزگاری در تاریخ مازندران نامی و آوازه ای بلند و اما آشنا داشته است روستای کاندو یا همان کند آب دارای نامی زیبا در دل طبیعت و جغرافیایی خودش در منطقه تاریخی هزارجریب که خود روزگاری دارای فرهنگ و هنر و تاریخ پرفراز و نشیب بوده و هست منطقه ی وسیعی از سرزمینی در قلب ایران در همجواری سه استان پهناور گلستان و مازندران و سمنان سرزمینی فرهنگی و تاریخی خفته است. که قدمتی به درازی تاریخ دارد قطعه ای از بهشت در شمال ایران که بر اساس شواهد تاریخی و اکتشافات محققین زندگی در آن از ۹ هزار سال پیش جریان دارد. (جعفری ۱۳۹۵: ۷۵)

غار هوتو در کمربندی بهشهر و تپه های باستانی و غارهای پراکنده در منطقه هزار جریب ثابت کرده که زندگی در شمال ایران استان های مازندران و گلستان از دیرباز آغاز گردیده است روزگاری در همین استانها که طبرستان خوانده می شده زندگی از دوره نوسنگی و غارنوردی جریان داشته هزارگریپ یا هزار گری نام قبل از اسلام و سپس بعد از استیلای اعراب بر ایران هزار جریب معروف شد این سرزمین در قرون متمادی (از قبل از اسلام تا سده نهم هجری) دارای حکومت های مستقل ملوک الطوائفی بوده خاندان آل باوند (از سال ۴۰ قبل از اسلام تا سال ۷۴۰ هجری) در سه مرحله حکومت تبرستان و هزار جریب را به مرکزیت پریم یا فریم و

شهریار کوه و در اواخر به مرکزیت ساری و آمل بر عهده داشتند. برج رادکان در همجواری روستای کنداب در روستای رادکان یادگار آن دوران کهن است سپس خاندان سادات آل مرتضوی (میرعمادی) از سال ۷۸۰ تا ۹۵۰ هـ در کل منطقه تاریخی هزار جریب به مرکزیت روستای ورای و همچنین در یکصد سال گذشته نیز خاندان سردار رفیع بر این منطقه حاکم بودند. (جعفری ۱۳۹۵: ۶۰-۶۰)

منطقه‌ای که امروز در این کتاب آقای فغانی از آن سخن می‌گوید سرزمین کوهپایه ای و کوهستانی در شمال شرقی همان هزارجریب بزرگی است که در درون سه استان شمالی کشور یعنی گلستان مازندران و سمنان واقع گردیده است و در طول حیاتش به نام های پتشخوارگر، پتشوارش، بگهستان و هزارگری و هزار گریپ و در زمان استیلای اعراب هزارجریب خوانده شد هرچند که امروزه منطقه تاریخی هزارجریب فقط نامی از آن در اذهان مانده و در تقسیمات اداری این منطقه متصل به هشت شهرستان و هشت بخش و ۱۶ دهستان و حدود ۳۶۶ روستای دارای سکنه که همگی آنها جزو مناطق محروم و کم برخوردار می باشند تقسیم شده‌اند این منطقه از شمال به شهرهای کردکوی، بندرگز و از طریق بخش مرکزی چهارکوه با شش روستای دارای سکنه در استان گلستان و همچنین شهرهای گلوگاه با ۱۶ روستا و بهشهر با ۵۳ روستا و ساری با ۱۶۵ روستا و آبادی به نام بخش چهاردانگه و دو دانگه، سوادکوه، نکا و دامغان و شهر شه میرزاد نیز هر کدام سهمی از روستاها را به خود اختصاص داده اند شهرستان کردکوی نیز در تقسیم بندی های جدید شش روستا از هزارجریب را صاحب شده است. از جمله آنها درازنو و رادکان و کنداب، چمن ساور و حاجی آباد که هر کدام از این روستاها نگینی بر تارک استان گلستان می باشد که قدمت تاریخی و ارزش آب و هوایی آن بر همگان روشن و مبرهن است. روستای کنداب که به قول بومی‌ها کاندو (Kando) تلفظ مردم بومی صحیح و درست است دارای فرهنگ و تمدن بسیار غنی است که برادر عزیزمان زحمت زیادی کشیده اند و به صورت مکتوب آن را به نگارش درآورده اند. کاری ارزشمند و زیبایی است که برای همیشه شناسنامه و هویت فرهنگی و اجتماعی و بومی این کهن دیار را زنده نگه داشته است. نگارنده حقیر نیز به نوبه خودم از شجاعت و جسارت و قلم زیبای ایشان تشکر و سپاسگزارم و از اهالی و مردم شریف استان می‌خواهم که به آن ارج نهند و قدر بدانند. و من الله توفیق.

بهار ۱۴۰۲

قربانعلی جعفری

کارشناس، پژوهشگر تاریخ بومی و محلی مازندران و گلستان

فهرست

- مقدمه اول: ۱۰
- مقدمه دوم: «کنداب» ۱۱
- مقدمه سوم: استان گلستان و بحث تقسیمات کشوری: ۱۳
- «فصل اول» ۱۷
- موقعیت جغرافیایی: ۱۸
- ۱- موقعیت روستا: ۲۰
- ۲- زمین های زارعی نزدیک روستا: ۲۳
- ۳- زمین های زراعی دورتر روستا: ۲۴
- ۴ - چشمه ها و رودها: ۲۵
- ۵ - دره ها و غار ها: ۲۷
- «فصل دوم» ۲۹
- سابقه تاریخی: ۳۰
- ۱ _ قدمت روستا: ۳۲
- ۲ _ امام زاده روستا: ۳۳
- ۳ _ درختان گردو: ۳۳
- ۴ - قبرستانهای قدیمی: ۳۴
- «فصل سوم» ۳۷
- «آداب و رسوم» ۳۸
- ۱ _ جشن عروسی: ۳۸